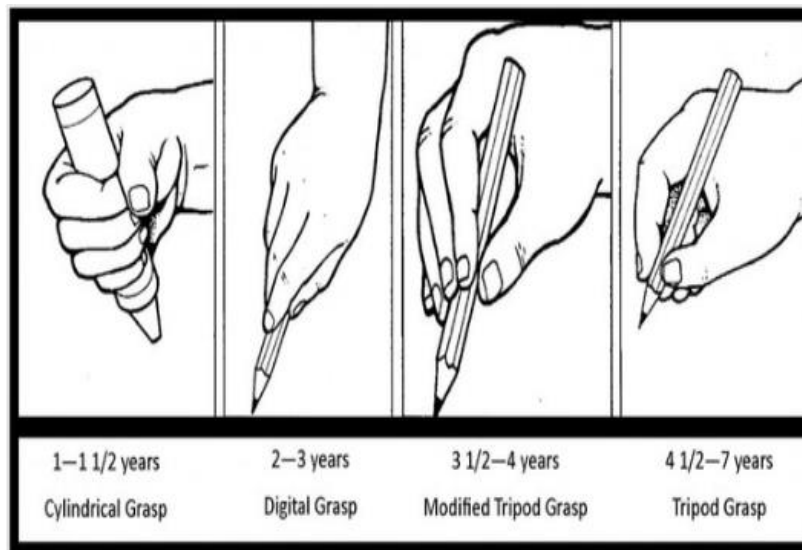

Το πιάσιμο του μολυβιού στην προσχολική ηλικία

Η ικανότητα να γράφουμε είναι μια πιο σύνθετη ικανότητα από όσο νομίζουμε. Το γράψιμο επηρεάζεται από την ανάπτυξη της αισθησιοκινητικής, αντιληπτικής και γνωστικής ικανότητας.

Ο πιο σωστός και κοινά αποδεκτός τρόπος να πιάνουμε το μολύβι είναι με τα τρία δάχτυλα (αντίχειρας – δείκτης – μέσος) τα δάχτυλα δηλαδή που κάνουμε το σταυρό μας. Παρόλα αυτά υπάρχουν και άλλοι τρόποι πιασίματος του μολυβιού που είναι το ίδιο αποτελεσματικοί σύμφωνα με τους επιστήμονες. Είναι πολύ σημαντικό να πιάνουμε σωστά το μολύβι με όσο το δυνατόν λιγότερη πίεση στους μύες.

Είναι σημαντικό το παιδί από τη στιγμή που αρχίζει να πιάνει στα χέρια του μολύβι (ξυλομπογιά, μαρκαδόρο ή οποιοδήποτε αντικείμενο γραφής) να περάσει από όλα τα στάδια πιασίματος και να μην περιμένουμε να κρατήσει σωστά το μολύβι. Και είναι σημαντικό, γιατί βοηθάει στην εξάσκηση της λεπτής κινητικότητας και της γενικότερης ικανότητας του χεριού να πιάνει. Για το λόγο αυτό δεν πρέπει να πιέζουμε τα μικρά παιδιά να πιάνουν σωστά το μολύβι και να τα ζορίζουμε να το κρατήσουν όπως θέλουμε εμείς, αλλά να τους δίνουμε το χρόνο που χρειάζονται να προσαρμόζονται στο σωστό τρόπο κρατήματος του μολυβιού. Αν το παιδί μάθει να κρατάει λάθος το μολύβι (επειδή το πιάσαμε να το κάνει νωρίτερα) το πιθανότερο είναι πως μετά δε θα μπορέσει να διορθώσει το λάθος κράτημα του μολυβιού.

Για να μπορέσει ένα παιδί να πιάσει σωστά το μολύβι θα πρέπει να αναπτυχθούν οι μύες του στους ώμους και στα χέρια. Για να επιτευχθεί αυτό προτρέπουμε τα μικρά παιδιά να παίρνουν μέρος σε μια σειρά από δραστηριότητες αδρής κινητικότητας, όπως μπουσούλισμα, σκαρφάλωμα, σπρώξιμο, ώστε οι μύες στους ώμους και τα χέρια να δυναμώσουν, να γίνουν πιο σταθεροί και κατ' επέκταση το πιάσιμο του μολυβιού να γίνει με πιο σωστό και ώριμο τρόπο.

Αν πιάσουμε το παιδί να κρατήσει το μολύβι «σωστά» πριν να είναι οργανικά έτοιμο, τότε το πιθανότερο είναι να το δούμε να πιάνει το μολύβι με περίεργους τρόπους, να μην μπορεί να κατευθύνει το μολύβι ή το μαρκαδόρο και έτσι να μην μένει

ευχαριστημένο με το αποτέλεσμα που φέρνει. Απόρροια αυτής της δυσάρεστης κατάστασης είναι σταδιακά το παιδί να αποφεύγει να ασχολείται με ανάλογες δραστηριότητες και σε πολλές περιπτώσεις να φτάνει σε σημείο να τις αποστρέφεται.

ΤΑ ΣΥΝΗΘΕΣΤΕΡΑ ΣΤΑΔΙΑ:

- **1-2 ετών:**

Το παιδί πιάνει το αντικείμενο γραφής με τη γροθιά του. Μοιάζει σαν να πιάνει ξίφος και μουτζουρώνει στη σελίδα χρησιμοποιώντας όλο το χέρι (από τον ώμο έως τα δάχτυλα).

- **2-3 ετών:**

Το παιδί χρησιμοποιεί όλα του τα δάχτυλα για να πιάσει το εργαλείο γραφής αλλά ο καρπός είναι έτσι γυρισμένος, ώστε η παλάμη να κοιτάει προς τα κάτω. Τα παιδιά σε αυτήν την ηλικία έχουν αρχίσει να σταθεροποιούν τους ώμους τους, όποτε τώρα η κίνηση έρχεται από τον αγκώνα και κάτω. Σε αυτήν την ηλικία τα παιδιά είναι σε θέση να κάνουν μια ευθεία γραμμή ή μια καμπύλη.

- **3-4 ετών:**

Τα παιδιά κρατούν τώρα το εργαλείο γραφής με 4 δάχτυλα και το κρατούν δημιουργώντας ένα τόξο μεταξύ του αντίχειρα και του δείκτη. Η κίνηση τώρα έρχεται περισσότερο από τον καρπό και την παλάμη, ενώ τα δάχτυλα κινούνται τώρα όλα μαζί. Σε αυτήν την ηλικία τα παιδιά συνήθως μπορούν να ενώνουν τελείες προκειμένου να σχεδιάσουν μια εικόνα, να σχεδιάσουν σε ζιγκ-ζαγκ καθώς και γραμμές που τέμνονται. Προσπαθούν επίσης να ζωγραφίσουν απλά ανθρωπάκια.

- **4-6 ετών:**

Τα παιδιά σε αυτήν την ηλικία συνήθως χρησιμοποιούν 3 δάχτυλα για να κρατούν το εργαλείο γραφής και μάλιστα τα τρία αυτά δάχτυλα λειτουργούν ως μια ενότητα. Τα σκίτσα των ανθρώπων γίνονται τώρα με περισσότερες λεπτομέρειες.

Όσο τα δάχτυλα που κρατούν το μολύβι αρχίζουν να κινούνται ανεξάρτητα, ο παράμεσος και το μικρό δάχτυλο αρχίζουν να στρέφονται προς την παλάμη, το άνοιγμα μεταξύ του αντίχειρα και του δείκτη-μέσου μεγαλώνει και το εργαλείο γραφής το κρατάνε πιο κοντά στη μύτη του, έτσι ώστε η γραφή να προέρχεται από τις άκρες των δακτύλων.

- Το τελικό στάδιο που είναι και ο απώτερος στόχος:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΒΟΗΘΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ

- Σχοινάκι
- Σπάσιμο των φυσαλίδων από το νάilon που τυλίγουμε έπιπλα
- Άδειασμα νερού από κανάτα σε ποτήρι. Όσο πιο δυνατό γίνεται το παιδί τόσο περισσότερο νερό μπορεί να έχει αρχικά η κανάτα.
- Πιάσιμο διάφορων αντικειμένων με μανταλάκια
- Στύψιμο σφουγγαριού
- Κόψιμο με ψαλίδι
- Να προσπαθεί να πιάσει μικρά αντικείμενα με την πιάστρα για τον πάγο
- Πλαστελίνη (ιδιαίτερα όταν προσπαθεί αν την μαλακώσει και να την κάνει μια μπάλα)
- Να περνάει χάντρες σε κορδόνι

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΣΩΣΤΟΥ ΚΡΑΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΛΥΒΙΟΥ

Ικανότητα να χρησιμοποιούμε διαφορετικά ποσοστά πίεσης – Ελαφρύ άγγιγμα

Δράσεις για παιδιά:

- Να προσπαθούν να πιάσουν εύθραυστα αντικείμενα (δημητριακά, ζαχαρωτά κλπ) με τα δάχτυλα ή με τσιμπιδάκι, χωρίς να τα διαλύσουν
- Να ζωγραφίσουν σε χαρτί κουζίνας (και όχι σε κανονικό χαρτί) χωρίς να το σκίσουν
- Να φτιάξουν ντόμινο με όσο το δυνατόν περισσότερα κομμάτια χωρίς να τα ρίξουν
- Να παίξουν με σταγονόμετρο προσπαθώντας να ελέγξουν πόσες σταγόνες ρίχνουν

ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

Δράσεις για παιδιά:

- Να παίζουν με σβούρες σε διάφορα μεγέθη και να επιτυγχάνουν την περιστροφή τους
- Να περιστρέφουν καρύδια ή αμύγδαλα (με το τσόφλι τους)

ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΧΕΡΙΟΥ

Δράσεις για παιδιά:

- Βάζουμε στο χέρι του παιδιού νομίσματα και ζητάμε να μας τα δώσει πίσω ένα-ένα χρησιμοποιώντας τον αντίχειρα και το δείκτη χωρίς όμως να του πέσουν τα άλλα από την παλάμη.

ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΚΑΡΠΟ

Δράσεις για παιδιά:

- Να τοποθετεί αντικείμενα που βρίσκονται σε κάθετη θέση το ένα πάνω στο άλλο (πχ επιτραπέζια παιχνίδια)
- Να ζωγραφίζει – γράφει σε χαρτί που βρίσκεται όρθιο απέναντί του (καβαλέτο – πίνακας κλπ)
- Να χρησιμοποιεί πλάστη για να ισιώσει μια μπάλα πλαστελίνης ή ζυμάρι (εδώ πρέπει να προσέχουμε τα χέρια να είναι ανοιχτά στο ύψος των ώμων και όχι κλειστά).

(Πηγή: kindykids.gr)